

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Catechesis Pverilis

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1543

VD16 M 2628

De Sacramentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33561

quomodo repugnat natura hominis uoluntati
 Dei, sicut Paulus inquit, **I**nfoelix ego homo.
 Rursus autem erigant se fide, & sibi ignosci
 credant, & serio repugnent illis morbis. Hoc
 certamen est uera poenitentia piorum, in qua
 crescit nouitas spiritualis, & concipiuntur no
 ui & ardentiores motus spirituales, sicut in
 quit Paulus, **E**xterior noster homo corrumpi
 tur, sed interior renouatur. Et ad Colos. **I**ndu
 te nouum hominem, qui renouatur agnitione
 Dei ad imaginem eius, qui condidit eum. Et ad
 Corin: hios, **I**n eandem imaginem transforma
 mur, à gloria in gloriam.

DE SACRAM ENTIS.

Quid est sacramentum?

Propriè est ceremonia in **E**uangelio insti
 tuta, cui est addida promissio **E**uangelij.

Quot sunt?

Tria recte numerantur, **B**aptismus, **A**bsol
 lutio, **C**œna Domini. **B**aptismus est im
 mersio in aquam, quæ fit cum hac admi
 randa benedictione, **E**go baptiso te in nomine
 patris, & filij, et spiritus sancti. Et ad quid fiat
 baptis-

baptismus, hæc ipsa uerba significant. **E**st enim sententia, **E**go minister mandato diuino hac ceremonia testor, quòd iam ille **D**eus recipiat te in gratiam, qui est pater, filius, & spiritus sanctus, & sic uult agnosci & inuocari, quòd propter filium te recipiat & spiritu sancto te sanctificet, & sit tibi opitulaturus, & inchoaturus in te nouam & æternam uitam. **I**ta in his uerbis comprehensa est promissio & summa **E**uangelij, et ueri cultus descriptio, quæ disceruit nos à gentibus & **I**udeis, qui non inuocant **D**eum per filium mediatorem, neq; agnoscunt spiritum sanctum. **Q**uare hæc uerba semper sint nobis in conspectu, semper personet nobis in auribus hæc uox **D**ei paciscentis nobiscum, quòd uerè uelit nobis esse **D**eus, uerè uelit filij beneficium & spiritum sanctum nobis imperitari, uerè curet & exaudiat nos. **I**deo **P**etrus dicit, **B**aptismum esse pactum bonæ conscientie erga **D**eum, id est, sic sentientis de **D**eo, quòd uerè nos receperit propter filium, uerè nos iam curet & exaudiat.

Quis est effectus baptismi?

PRORSVS extinguit usum baptismi perniciosa & sanatica opinio plurimorum,
 que

quæ imaginatur baptismum tantum esse notam
 professionis erga homines. **Q**uare pij debent
 esse uigilantes, ne hæc opinio animos eorum
 occupet. **S**tatuant autem econtrà, **B**aptismum
 esse testimonium uoluntatis **D**eï erga nos, &
 sic discant uti baptismo erga **D**eum. **Q**uoties
 inuocas, cogita **D**eum testatum esse in bap-
 tismo, quòd uerè te receperit in gratiam, quòd
 uerè uelit tibi ignoscere propter filium, uerè
 uelit te exaudire, uerè uelit te sanctificare spi-
 ritu sancto. **I**d testatus est hoc signo, in quo pa-
 ciscitur nobiscum, se nobis futurum esse **D**eum,
 saluatorem & opitulatorem. **A**tque ita **P**aulus
 de baptismo loquitur, cum uocat lauacrum re-
 generationis, **Q**uo dicto clarè testatur, bap-
 tismum non tantum esse notam professionis co-
 ram hominibus. **S**unt igitur effectus baptismi,
 remissio peccatorum, & donatio spiritus san-
 cti, sicut testatur **P**aulus, **E**phes. 5. **M**undans
 eam lauacro aque in uerbo uitæ, ut exhiberet
 eam gloriosam etc. **P**orrò adulti discant exer-
 cendam esse fidem recordatione baptismi, quia
 necesse est ad sacramenta fidem addi. **S**emper
 igitur baptismus debet nobis testimonium esse
 uoluntatis **D**eï erga nos, quo admoniti creda-
 mus nos uerè à **D**eo receptos esse, uerè dona-
 tam

tam esse salutem propter Christum, uerè sanctificari, ac iuari à spiritu sancto.

Sunt ne infantes baptifandi?

Respondeo, Infantibus baptismum necessarium esse, quia mandatum Christi est uniuersale, Ioannis 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu, non potest ingredi in regnum Dei. Ergo etiam infantibus opus est baptismo, ut saluentur. Hec ratio ducta ex uniuersali sententia satis facit pijs, & tenenda est aduersus fanaticos homines, qui improbant baptismum infantium. Sunt & plura argumenta utilia conscientijs.

Nemo saluatur extra ecclesiam.

Infantes aliqui sunt saluandi,

Ergo necesse est eos insertos esse ecclesie, & applicari eis primum sacramentum.

Maior est manifesta, quia ubi non est uerbum Dei aut sacramentum, ibi non datur spiritus sanctus, quia datur per uerbum & sacramenta.

Minor etiam manifesta est, quia Christus clarè pronunciat de infantibus in populo Dei, Non est uoluntas patris, ut pereat unus de par-

de par-

de paruulis istis. **Cum** igitur testetur infantes illos saluos fieri, qui sunt in populo **Dei**, non alios extra ecclesiam, sequitur necessario inserendos esse ecclesie. **Confirmat** eandem **Minorem** & alia sententia **Christi**, uidelicet, **Uenite** paruulos uenire ad me, talium est enim regnū cœlorum. **Et** loquitur de infantibus in populo **Dei**. **Ergo** testatur aliquos infantes saluos fieri, & quidem illos qui sunt inserti ecclesie.

Tertium. **Non** est remissio peccatorum sine ministerio uerbi & sacramentorum.

Infantes habent opus remissionis peccatorū,

Ergo infantibus applicandum est ministerium sacramentorum.

Maiorem confirmat hæc sententia, **Ioannis** uigesimo, **Quorum** remisistis peccata, remittentur eis etc. **Minorem** confirmat **Paulus** **Roman.** 5. & **Ephes.** 2. **Ubi** testatur infantes secum afferre peccatum originis, hoc est, reatum & corruptionem nature.

Quartum argumentum. **Promissio** **Euangelij** pertinet ad infantes,

Ergo & sacramentum, quod est testimonium promissionis & signum quod significat applicari promissionem.

Conse

Consequentia ualet, quia ad quem pertinet promissio, quæ est principale, ad eundem pertinet signum quod est nota promissionis. Antecedens manifestum est, quia infantes non nisi propter Christum saluantur. Et ipse inquit, **U**nite paruulos uenire ad me.

Quintum, Circumcisio in ueteri testamento erat necessaria infantibus, ut significaret ad eos pertinere promissionem gratiæ, uidelicet, **E**ro **D**EVS eorum, & ut insererentur populo **D**ei.

Ergo baptismus in nouo testamento est necessarius infantibus.

Valet consequentia, quia significatio conuenit, quod attinet ad promissionem gratiæ. **E**t **D**eus uult esse efficax per uerbum & sacramentum.

Quid significat baptismus?

Sacramenta principaliter sunt signa promissionũ diuinarum. Quare præcipuè significat baptismus promissionẽ euangelij, quod propter Christum donetur nobis remissio peccatorum & spiritus sanctus. Itaq; **m**erissio significat ablui peccata, & mergi in morte

tem Christi, qua peccatum deletū est, & promissa noua & eterna uita. Postea accedunt alia significationes quæ ad mores nostros pertinent. Mersio significat mergi nos in mortem et afflictiones, ut abolita carne immunda, prorsus deleatur peccatum. Sic ergo baptismum intueamur in omni uita, ut nos primum admoneat de uoluntate Dei erga nos, quod uerè nos receperit & uelit delere peccatum. Hæc fides exuscitat inuocationem. Deinde admoneat nos mersio de obedientia, quod ad afflictiones uocati simus.

DE P O E N I T E N T I A.

VO C A B U L U M pœnitentiæ in ecclesia usurpatur pro conuersione ad Deū, & nos usitatum uerbum retinemus, ut facilius agnosci locus doctrinæ possit. Sunt autem partes pœnitentiæ duæ, Contritio et fides. Contritio significat terrores conscientia, agnoscentis peccatum & iram Dei, ac dolentis propter peccata. Fiunt autem hi terrores cum Euangelium arguit peccata, quam ad rem utitur ministerio legis. Ac necesse est existere terrores,